

POZNÁVANIE PRAVDY

Pracovný zošit k učebnici
náboženstva pre 6. ročník ZŠ
Západný obrad

Anna Gerberyová a Emil Rešetár

Od strany 27

Určené na vyučovanie v domácnosti počas obdobia karantény
www.pracovnyzosit.sk

Akékoľvek iné použitie nie je dovolené

Vydalo Vydavateľstvo DON BOSCO
www.donbosco.sk

**Poznávanie pravdy
Náboženská výchova pre 6. ročník základných škôl – katolícke náboženstvo**

© Mgr. Anna Gerberyová, Mgr. Emil Rešetár, 2015
Za výber a použitie fotografií a ilustrácií zodpovedá autor.

Recenzenti:
PhDr. PaedDr. Marcel Šefčík, PhD. (odborný posudok)
Ing. Mgr. Stanislav Šveda (praktický posudok)
Nihil obstat: prof. ThDr. PaedDr. František Trstenský, PhD., 2015

Jazyková úprava: Zita Ročkárová
Dizajn a layout: Braňo Gajdoš, A21, s.r.o. – ateliér pekného grafického dizajnu

V spolupráci s Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom
vydalo Vydavateľstvo Don Bosco, Miletičova 7, 821 08 Bratislava
v roku 2015 ako svoju 474. publikáciu.

ISBN 978-80-8074-312-3

Ďakujeme PaedDr. ThLic. Jane Hurajtovej, PaedDr. Lenke Dobrenkovej Langovej
a PaedDr. Anne Gembalovej, autorkám inovatívneho projektu kuríkula
školského vyučovania katolíckeho náboženstva na Slovensku z roku 2009.

Človek v raji a jeho pád

3.4

Boh sa k nám ľuďom správa vždy férovo. Už v raji povedal že ak budeme jest' za stromu poznania dobra a zla zomrieme. Nemyslel tým fyzickú smrť, ale smrť v osobnom vzťahu k Bohu. Prestaneme si s ním rozumieť, skrývame sa pred ním a začneme sa ho báť.

- 1** Uvažuj: Hriech je zlo. Doplň do tabuľky výroky, aké konkrétnie zlo prináša hriech do nášho života, napr. hnev voči druhým atď.

1.	4.
2.	5.
3	6.

- 2** Vyhládaj v 2. a 3. kapitole knihy Genezis tento text, doplnťte chýbajúce slová, súradnice a autora tejto vety.

A potom, keď hlas Pána, Boha, ktorý sa za denného vánku prechádzal po záhrade,

..... sa Adam i jeho žena pred Pánom, Bohom, medzi záhrady.

I zavolal Pán, Boh, Adama a povedal mu: „Kde si?“ On odpovedal: „Počul som tvoj hlas v záhrade, nuž , lebo som nahý, a preto som sa skryl.“ Vrável mu: „Kto ťa , že si nahý?! Jedol si azda zo stromu, z ktorého som ti jest' ?!“ Gn 3,

Zo stromu poznania dobra a zla však nejedz.

Gn

Autor:

Ked' budete z neho jest' otvoria sa vám oči.

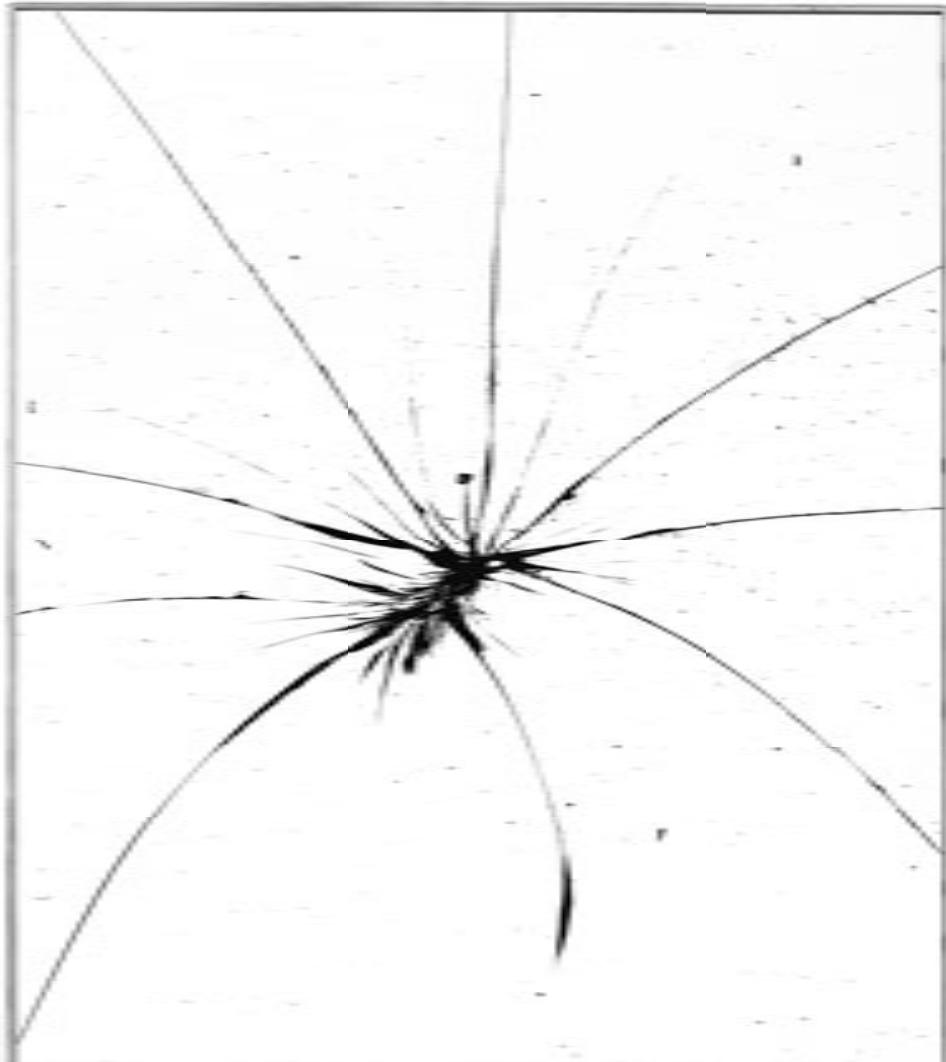
Gn

Autor:

V našom živote môže nastať situácia, ktorá je podobná rozbitému hrnčeku, ktorý sa rozletí po dlážke na malé kúsky. Jedina vec, ktorá nám zostáva, je vrátiť sa k Bohu a prosiť o odpustenie. Hriech v nás rozbíja Boží život, ale Ježišovo milosrdenstvo nás znova sceľuje. Sme ako malé deti, ktoré neustále skúšajú čo dokážu vyviest.

3) Do rozbitých úlomkov napíš krátku modlitbu vdak za Božie milosrdenstvo.

To nie ja, to on

3.5

Hľadať pravdu je niekedy veľmi zložitá vec.
Povedať pravdu môže byť ešte ľažsie.
Keď povieme pravdu, môžu nás za to ľudia
vysmiať, odmietnuť alebo aj uraziť.

Nebojme sa napriek tomu zostať verní pravde,
ktorú poznáme.

1 Na obrázku vidíš muža, ktorý stojí pred vážnym rozhodnutím. Napíš mu niekolko užitočných rád pri rozhodovaní, aby si ho povzbudil.

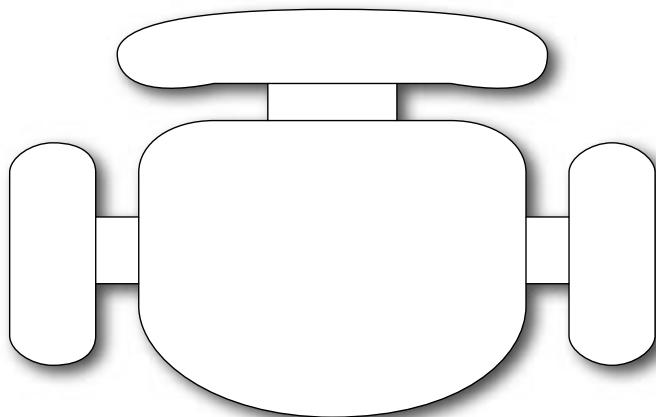
1.
2.
3.
4.

NEPRAVDA

OBVIŇOVANIE

VINA

FALOŠNOSŤ

Umiestni tieto slová do ponúknutého obrázku. Začni slovom, ktorým sa začína ohováranie.

Pravda je vždy len jedna, je priama, jasná a neskrýva sa. Je obklopená ľažkými súpermi, ale aj tak jej bude patrť konečné víťazstvo. Do obrázka vpíš tieto štyri slová tak, aby vyjadrili to, ktoré slovo je najdôležitejšie.

2 V nasledujúcej básni podčiarkni slová, ktoré súvisia s pravdou a povzbudili ďa.

Život náš, ty temný, krásny, krutý,
všetko si ber, ale jedno nie
celý vesmír do neho sa zrúti,
ak by človek stratil svedomie.

Mal by oči, ale bol by slepý,
sýty by bol a žil o hlide
prázdný ako pohodené črepy
na zemi – v tej krásnej záhrade.

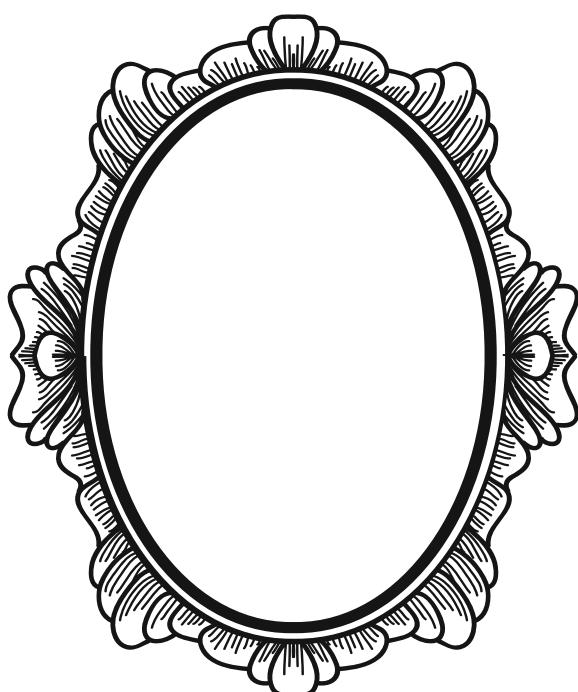
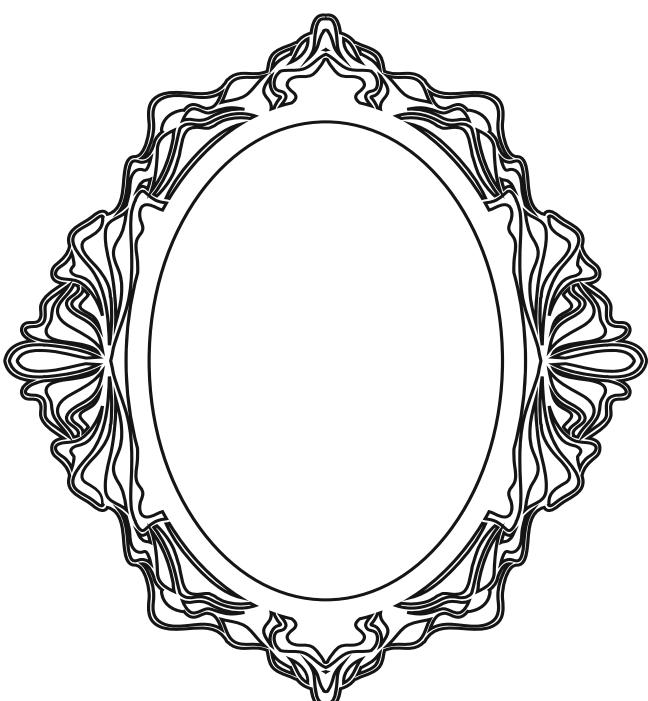
A ja slepý, vidím na dno dejov
preto si ďa pravda, nepustím
slniečko, čo hreje nad nádejou
studňa, ktorá chladí na púšti.

Riekla však, že býva zemi soľou
ten, kto koná, čo mu káže čas,
a preto jej kde bolo - tam bolo
bolo blízko, lebo bolo v nás."

Milan Rúfus: ČI JESTO PRAVDA NA SVETE?

Raz ktosi povedal: „Zrkadlo, je to isté ako sklo. Niekoľko však, na jeho zadnú časť prihodil trochu striebra“. Tak prestalo byť sklo sklom. Stalo sa zrkadlom. Tvar zrkadla môže byť rôzny, ale človek, ktorý sa do neho pozerá, zostane stále tým istým.

3 Do prvého zrkadla napiš svoje tri dobré vlastnosti a do druhého tri zlé vlastnosti.

Ohlasovatelia pravdy

4

Slová ako obrazy

4.1

V jednej piesni sa hovorí, že obraz má cenu tisícich slov. Obrazy, ktoré Ježiš obrazne nakreslil, museli byť inšpirované nespočetným počtom slov. Dennodenne sme zasypaní tisícami slov, nad ktorými častokrát už ani neuvažujeme.

Veľakrát počúvame, inokedy čítame slová: „Ježiš povedal“. Po týchto slovách nasleduje veta, ktorá má byť útechou, povzbudením, výstrahou, hrozbou alebo obranou. Inými slovami balzamom, mečom alebo štítom.

1 Napíš ako sa nazýva spojenie slov do obrazu?

.....

2 Napíš meno toho, kto sa preslávil spájaním slov do vizuálneho obrazu.

.....

3 Pomocou obrazu vyjadri vnútornú a vonkajšiu vlastnosť niektorého svojho spolužiaka.

vonkajšia vlastnosť:

.....

medvedík

vnútorná vlastnosť:

.....

baránok

vonkajšia vlastnosť:

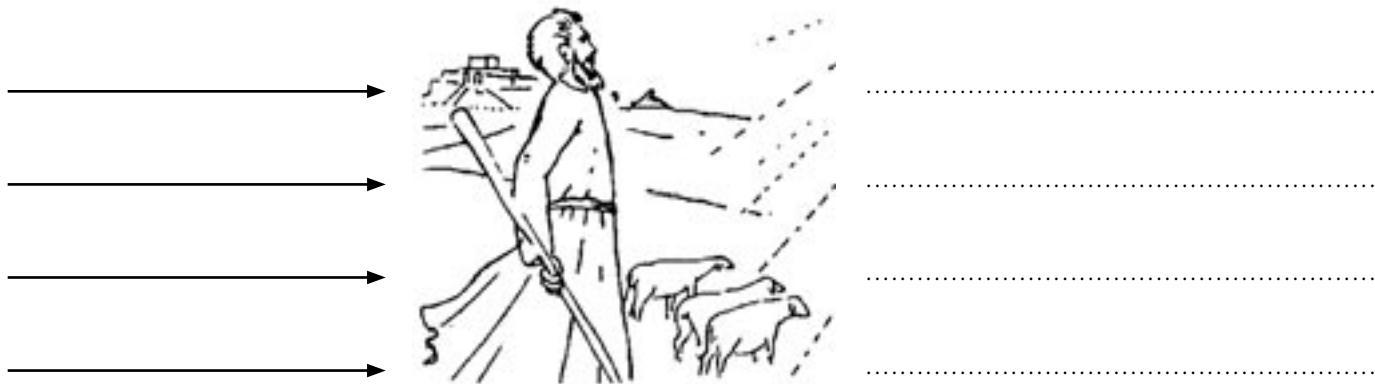
.....

vnútorná vlastnosť:

.....

4 V žalme nájdi obrazné vyjadrenia, ktoré autor 23. žalmu použil a vysvetli ho.

1 Dávidov žalm. Pán je môj pastier, nič mi nechýba: **2** pasie ma na zelených pašienkach. Vodí ma k tichým vodám, **3** dušu mi osviežuje. Vodí ma po správnych chodníkoch, verný svojmu menu. **4** I keby som mal ísť tmavou dolinou, nebudem sa báť zlého, lebo ty si so mnou. Tvoj prút a tvoja palica, tie sú mi útechou. **5** Prestieraš mi stôl pred očami mojich protivníkov. Leješ mi olej na hlavu a kalich mi napĺňaš až po okraj. **6** Dobrota a milosť budú ma sprevádzať po všetky dni môjho života. A budem bývať v dome Pánovom mnoho a mnoho dní.

5 Vytvor svoj vlastný kalligram spojením slov do obrázku.

Zhltni slovo Ezechiel

4.2

Ezechiel bol židovský prorok a kňaz. Narodil sa okolo roku 623 pred Kristom. Do Babylonu bol odvlečený v roku 597 pred Kristom s kráľom Jójákimom, keď mal 25 rokov. Vo svojich 30 rokoch začal pôsobiť ako prorok vo vyhnanstve. V Babylone ohlasoval, že Pán neopustil svoj ľud. Je spolu s nimi a v cudzej zemi prežíva s nimi vyhnanstvo. Dodáva im nádej, že Boh opäť príde do ich stredu, obnoví ich srdcia a dá im nového Ducha.

1 Odpovedz na otázky.

Čo to znamená, že Ezechiel má zhltnúť zvitok (knihu)?

.....

Čo znamená : „*Syn človeka, nakŕím si vnútro a naplň si útroby týmto zvitkom...*“

.....

Napíš, ako chutil Ezechielovi v ústach zvitok, keď ho zjedol. Čo symbolizuje táto chut?

.....

Kto je to prorok?

.....

2 Vysvetli nasledujúce citáty

„Dám im jednotné srdce a jednotného ducha vložím do ich vnútra. Odstránim z ich tela srdce kamenné a dám im srdce z mäsa, aby kráčali podľa mojich príkazov, zachovávali moje práva a konali podľa nich. Aby boli mojím národom a ja aby som bol ich Bohom.“ (Ez 11,19n)

.....

.....

„Ak sa hriešnik odvráti od všetkých hriechov, ktoré popáchal, ak zachová všetky moje príkazy a bude ich konáť podľa správa a spravodlivosti, určite bude žiť, nezomrie... Či môžem mať záľubu v smrti hriešnika? – hovorí Pán Boh – a či nie v tom, aby sa odvrátil od svojich ciest a žil?“ (Ez 18, 21 – 23; por. Ez 33, 11)

.....

.....

„Lebo takto hovorí Pán, Boh: Hľa, ja sám budem hľadať svoje ovce a navštívím ich... Stratené vyhľadám, odohnané zavrátim, poranené obviažem, nevládne posilním, vykŕmené však a choré ochránim a budem ich svedomito pásť.“ (Ez 34, 11 – 16)

.....

.....

„I postavím nad ne jedného pastiera, ktorý ich bude pásť: svojho sluhu Dávida.“ (Ez 34, 23n)

.....

.....

3 Vysvetli nasledujúce výroky.

Ez 21, 19n Ez 31, 23

Starý zákon dosviedča: Boh je prameň všetkej pravdy. (215) Jeho slovo je pravda. Jeho zákon je pravda. Jeho „vernosť z pokolenia na pokolenie“ (Ž 119,90). Pretože „Boh je pravdivý“ (Rim 3,4), sú členovia jeho ľudu povolaní žiť v pravde.

(KKC 2465)

Ježiš učí v podobenstvách

4.3

1 Ak si prečítaš úryvok Mt 13, 10 – 16, pochopíš prečo Ježiš hovoril v podobenstvách.

Vysvetlenie podčiarkni v texte.

10 Tu pristúpili k nemu učeníci a spýtali sa ho: „Prečo im hovoríš v podobenstvách?“ **11** On im odpovedal: „Preto, že vám je dané poznať tajomstvá nebeského kráľovstva, ale im nie je dané. **12** Lebo kto má, tomu sa pridá a bude mať hojne. Ale kto nemá, tomu sa vezme aj to, čo má. **13** Im hovorím v podobenstvách, lebo hľadia, a nevidia, počúvajú, a nepočujú, ani nechápu. **14** Tak sa na nich spĺňa Izaiášovo proroctvo: »Budete počúvať, a nepochopíte, budete hľadiť, a neuvidíte. **15** Lebo otupelo srdce tohto ľudu: ušami ľahko počujú a oči si zavreli, aby očami nevideli a ušami nepočuli, aby srdcom nechápali a neobrátili sa – aby som ich nemohol uzdraviť. **16** Ale blahoslavené sú vaše oči, že vidia, aj vaše uši, že počujú.“

2 Doplň názvy podobenstiev.

Podobenstvo o horčičnom Podobenstvo o mŕnotratnom

Podobenstvo o ovci Podobenstvo o Lazarovi a

Podobenstvo o milosrdnom Podobenstvo o farizejovi a

3 Na základe obrázkov napíš názov podobenstva.

Podobenstvo o
.....

Podobenstvo o
.....

Podobenstvo o
.....

4 K čomu nás podobenstvo vyzýva?

Podobenstvo má za úlohu, aby sme prerozprávanú udalosť porovnali so svojím životom a prehodnotili ho. Je výzvou pre človeka k obráteniu, k zmene a nasledovaniu. Jeho úlohou je, aby sa človek zmenil k lepšiemu.

5 Prečítaj si podobenstvo o rozsievačovi *Mt 13, 3 – 8, 18 – 23* a pospájaj výrazy použité v podobenstve s významom týchto výrazov.

Výraz použitý v podobenstve	Význam výrazu
rozsievač	ľudské srdce
pšeničné zrno	nestálosť myслe
pole	starosti o svetské veci, dusiace Božie slovo v srdci
miesto pri ceste, nebeské vtáctvo	Ježiš Kristus
miesto v trní, ktoré dusí semeno	srdce, ktoré prijíma Božie slovo s kajúcou vierou
skalnaté miesto	Božie slovo
dobrá pôda	telesnosť

6 Zakrúžkuj správnu odpoved'.

a) Ako hľadala žena mincu vo svojom dome?

- s pomocou lupy
- so susedami
- dôkladne

b) Na čom staval mûdry muž svoj dom? (*Mt 7, 24 – 27*)

- na slame
- na piesku
- na skale
- na štrku

c) Koľko ľudí prešlo okolo ozbíjaného pred tým, ako mu pomohol milosrdný samaritán? (*Lk 10, 30 – 37*)

- päť
- dvaja
- traja

d) Ako sa volá najmenšie semienko, ktoré sa spomína v Novom Zákone? (*Mt 13, 31 – 32*)

- žito
- jačmeň
- slnečnica
- horčica

e) Čo prikázał otec, aby sluhovia dali jeho mårnotratnému synovi? (*Lk 15, 11 – 32*)

- šaty, topánky, prsteň
- peniaze
- struky, kukuricu, ryžu

f) Koľko panien čakalo na ženícha? (*Mt 25, 1 – 3*)

- desať mûdrych a päť nerozumných
- jedna mûdra a jedna nerozumná
- päť mûdrych a päť nerozumných

Vaše áno nech je áno

4.4

1 Nájdi vo Sv. písme Jakubov list (Jak 5, 12) a doplň chýbajúce slová.

12 Ale predovšetkým, bratia moji, ani na nebo, ani na, ani nijakou inou Vaše „.....“ nech je „.....“ a „.....“ nech je „.....“, aby ste neprepadli

2 V liste Galaañanom (Gal 6, 7) sv. Pavol píše:

7 Nemýľte sa: Boh sa vysmievať nedá.
Čo človek zaseje, to bude aj žať.
Jasným príkladom pravdivosti tohto veršu sú udalosti v živote Jakuba:

Oklamal otca Izáka tým, že zamenil osoby: druhorodeného a prvorodeného.	Sám bol oklamaný Labanom zámenou osôb.
Pri svojom klamstve použil kozie kože.	Jeho synovia ho oklamali tak, že použili koziu krv.

3 Napíš, ako bol Jakub oklamaný Labanom a synmi! (Gn 29, 18 – 27 Gn 37, 31 – 33)

Klamstvo Labana:

.....
.....
.....
.....
.....

Klamstvo Jakubových synov:

.....
.....
.....
.....
.....

4.5

Štefan ako svedok pravdy

Meno Štefan, grécky Stefanos, znamená veniec. Štefan bol prvým Ježišovým učeníkom, ktorý podstúpil za neho mučenícku smrť. Bol diakonom prvej Cirkvi a bol ustanovený aby sa staral o vdovy a o chudobných.

1 Vyplň doplňovačku.

Zvisle

1. Rímsky biskup, zástupca Ježiša na zemi sa volá
 2. Akou smrťou zomrel Štefan?
 3. Nástrojom smrti sv. Štefana bol
 4. Ako sa nazýva vnútorný hlas, ktorý nás upozorňuje na to čo je zlé?
 7. Opak pravdy
 8. Čo znamená v preklade meno Stefanos?

Vodorovne

4. Čo znamená meno Peter?
 5. Pred koho predviedli Štefana aby ho obvinili?
(moninatív)
 6. Štefan sa na základe spôsobu smrti nazýva
ako 1.
 9. Ako sa volal 1. pápež?
 10. Štefan vo svojom videní uvidel otvorené

2 Pomocou Svätého písma nájdi Skutky apoštolov siedmu – kapitolu a vypracuj nasledujúce úlohy.

Ako nazval mučeník Štefan veľradu v Sk 7, 59?

.....
.....

Ako opísal mučeník Štefan svoje videnie?

.....
.....

Napíš prosbu, ktorou prosil o odpustenie pre svojich vrahov:

.....
.....
.....
.....
.....

Asi od polovice 2. storočia sa mučeníkom označuje kresťan, ktorý zomrel za vieru v Krista, a tak vydal svedectvo viery preliatím vlastnej krvi.

3 Zakrúžkuj správnu odpoveď

1. Ktorá kniha hovorí o počiatkoch a rozšírení Cirkvi?
a) Evanjelium podľa Lukáša
b) Zjavenie Jána
c) Skutky apoštolov List Rimanom

2. Kto to boli diakoni?
a) tí čo sa pripravovali na krst
b) pomocníci kňazov pri bohoslužbách
c) kresťania z pohanov
d) učeníci, ktorí mali na starosti službu ostatným

3. Ako zareagovali členovia veľrady, keď mal Štefan videnie a povedal, že vidí otvorené nebo a Syna človeka po Božej pravici?
a) smiali sa
b) vykríkli, zapchávali si uši
c) nadávali mu
d) nepočúvali ho

5

Konáť v pravde

5.1 Zlaté pravidlo

1 Pokús sa definovať, vysvetliť tieto slová:

Môžem?

Dakujem

Prepáč

Zlaté pravidlo:

Všetko, čo chcete, aby ľudia robili vám,
robte aj vy im. Lebo to je Zákon
i Proroci. (Mt 7, 12)

2 Juraj oslavuje svoje 11 narodeniny. Napíš mu pozdrav k narodeninám, v ktorom použiješ zlaté pravidlo.
3 Žiť podľa zlatého pravidla ne je jednoduché. Na dobrých vzťahoch, je potrebné dôkladne pracovať.

Porozmýšľaj a odpovedz na otázky?

3. Aký má význam?

1. Ako je možné vytvoriť jednotu medzi ľuďmi?

.....

.....

2. Ako vzniká priateľstvo?

.....

4. Sú aj nedobré priateľstvá, ktoré neprinášajú nič dobré? Aký je rozdiel v prejavoch a účinkoch dobrého a nedobrého priateľstva?

.....

.....

Zákon lásky

5.2

Láska je úžasný dar od Boha, ktorý je hlboko vpísaný do nášho srdca. Lásku prijímame v okamihu stvorenia. Ako prvý nám ju dáva náš Stvoriteľ Boh a potom sú to naši rodičia. Láska je v našich srdciach rozliata aj skrze Ducha Svätého. Preto dokážeme milovať.

- 1** Pozorne si prečítaj pieseň z Jednotného katolíckeho spevníka, ktorú spievame na Turíce. Ospevujeme v nej tretiu božskú osobu zosланého Ducha Svätého. ON je prisľúbený dar z neba. Pozri sa na obrázok, ktorý znázorňuje dar. Vlastnými slovami opíš, ako vnímaš pôsobenie Ducha Svätého v Cirkvi a vo svojom živote.

.....
.....
.....
.....
.....

Ľudská láska má vzor v Božej láske. ON nám ponúka svoju lásku. Každý človek sa stretol s „láskou“. Niekoľko sa aj zaľúbil, oženil a ako plod vzájomnej lásky muža a ženy sa narodilo dieťaťko. Tak sme prišli na svet aj my.

- 2** Každý človek má v živote svoje poslanie. Pre niekoho je to manželstvo, pre iného zasvätený život, alebo laické spoločenstvo veriacich. Predstav si, že raz teba Boh pozve do manželstva. Pokús sa vytvoriť kritériá, podľa ktorých si možno raz v živote budeš vyberať:

Chlapci – svoju manželku	Dievčatá – svojho manžela

Prečítaj si nasledujúce hodnoty, vyber si tie, ktoré sú pre teba dôležité a doplň ich do tabuľky. Do tabuľky doplň aj hodnoty, ktoré neboli spomenuté.

ZODPOVEDNOSŤ, ZMYSEL PRE HUMOR, DLHÉ VLASY, SILNÉ SVALY, DOBRÁ POSTAVA, DOSTATOK FINANCIÍ, DOBRÁ PRACOVNÁ POZÍCIA, SPRÁVNY VZŤAH K BOHU, VZŤAH K VARENIU, DOBRÝ VZŤAH K DEŤOM, ÚCTA K RODIČOM, OBETAVOSŤ, ZÁĽUBA V NAKUPOVANÍ.

Pro-life je spoločnosť, ktorá rešpektuje ľudský život od počatia po prirodzenú smrť a podporuje rodinu ako optimálne miesto vzniku a rozvoja ľudského života. Hodnoty, na ktorých združenie stojí, vychádzajú zo židovsko-kresťanského svetonázoru.

Fórum života, o.z., pracuje na občianskom princípe. Spolupracuje s odborníkmi z rôznych vedeckých oblastí, predovšetkým z oblasti medicíny a humanitných vied.

Láska je pre človeka veľmi dôležitá až nevyhnutná. Najvýstižnejšie je to vidieť na malých deťoch.

V nasledujúcom príbehu môžeš vnímať, ako môže prežívať lásku aj dieťatko, ktoré sa ešte nenarodilo.

5. október: Dnes sa začal môj život. Budem dievčatko – s blond vlasmi a modrými očkami. Všetky moje sklony a talenty sú už stanovené, aj to, že budem mať slabosť pre kvety.

19. október: Niektorí hovoria, že ja ešte nie som skutočná osoba, ale že existuje iba moja matka. Ale ja som skutočná osoba, presne tak, ako malá omrvinka je chlebíkom. Zmestím sa do orechovej škrupinky a ešte si môžem v nej aj zaplávať. Moja matka existuje. Ja tiež.

25. október: Moje srdiečko dnes začalo byť. Odteraz bude tíčť po celý môj život bez toho, že by sa niekedy zastavilo, aby si napríklad oddýchlo. A po mnohých rokoch sa raz zastaví a potom zomriem.

2. november: Každý deň o niečo rastiem. Na konci prvého mesiaca mám približne asi 4 mm a váži menej ako 1 gram. Moje rúčky a nôžky sa začínajú formovať.

20. november: Až dnes lekár povedal mojej matke, že žijem pod jej srdcom. Ó, ako sa jej len rozbúchalo. Aká šťastná len musí byť! Si šťastná mama? Si šťastný otec?

25. november: Mamina a ocko teraz pravdepodobne vymýšľajú pre mňa meno. Ale oni vôbec nevedia, že som malé dievčatko. Rada by som sa volala Zuzanka. Ach, už som taká veľká!

10. december: Začínajú mi rást vláska. Sú jemné a krásne sa lesknú. Aké vlasy má asi mamička?

24. december: Či mama počuje šepkavé tóny môjho srdiečka? Ja ju počujem dobre. Hovorím jej ľúbim ťa, ľúbim. Moje srdiečko tlčie tak pravidelne!

3 K údajom o dieťati v mamičkinom brušku dopíš, o ktorý deň ide:

1. počula som tlkot srdca mojej mamičky
2. zmestila som sa do orechovej škrupinky
3. bola som ľahšia ako pierko
4. začalo mi byť srdiečko
5. rozpoznala som mamičkin hlas
6. začínajú mi rást vláska
7. dnes sa moja mama dozvedela že žijem v nej

Skutky lásky

5.3

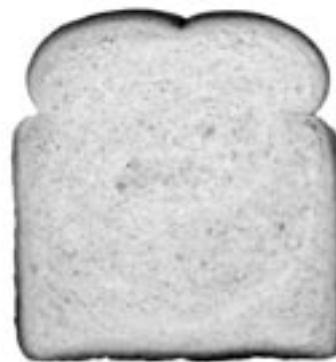
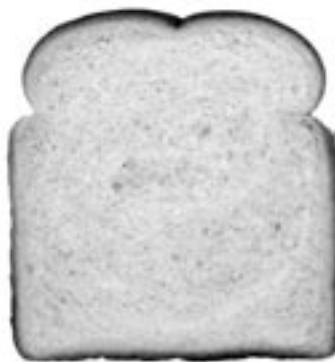
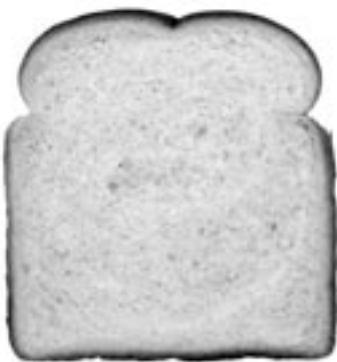
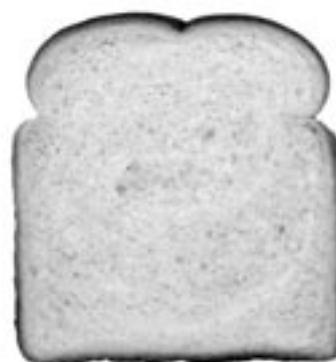
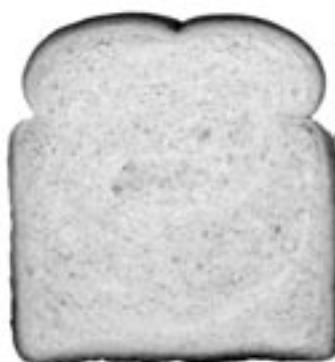
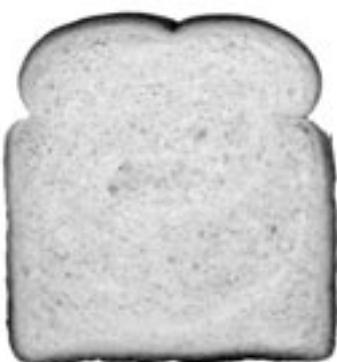
V Liste Galačanom apoštol Pavol píše kresťanom v galatských cirkvách o tom, ako má žiť duchovný človek:

Ale ak vás vedie Duch, nie ste pod zákonom. A skutky tela sú zjavné: je to smilstvo, nečistota, chlipnosť, modloslužba, čary, nepriateľstvá, sváry, žiarlivosť, hnevy, zvady, rozbroje, rozkoly, závisť, opilstvo, hýrenie a im podobné. O tomto vám vopred hovorím, ako som už povedal, že tí, čo robia takéto veci, nedosiahnu Božie kráľovstvo.

Ale ovocie Ducha je láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, láskavosť, dobrota, vernosť, miernosť, zdržanlivosť. Proti tomuto zákona niet. Tí, čo patria Kristovi Ježišovi, ukrižovali telo s vášnami a žiadostami. Ak žijeme v Duchu, podľa Ducha aj konajme.

(Gal 5, 18 – 25)

- 1** Do kúskov chleba napíš skutky, ktoré sú konané z moci Ducha Svätého podľa textu v Liste Galačanom. Tieto skutky iných potešia aj duchovne nasýtia.

- 2** Vytvor si svoj vlastný skutkovník. Urob si zoznam dobrých skutkov, ktoré chceš vykonať. Úlohu splníš na 100 % až vtedy, keď tieto skutky uskutočníš. A čo budeš mať z toho? Boh tă požehná. To nie je málo, z Božieho požehnania k nám prúdi večný život, ktorý nám Ježiš Kristus pripravil v nebi.

Moje dobré skutky	Moje dobré skutky
1.	6.
2.	7.
3.	8.
4.	9.
5.	10.

- 3** Evanjelista Lukáš opisuje príbeh, ktorý vyzprával pán Ježiš apoštolom. Vysvetľoval im, ako sa majú správať k svojim blížnym. Vyhladaj vo Svätom Písme (Lk 10, 30 – 34) a podciarkni v texte nesprávne slová.

Ježiš povedal: „Istý človek zostupoval z Betlehema do Jericha a padol do rúk zbojníkov. Tí ho ozbíjali, doráňali, nechali ho mŕtveho a odišli. Náhodou šiel tou cestou istý diakon, a keď ho uvidel, obišiel ho. Takisto aj levita: keď prišiel na to miesto a uvidel ho, išiel ďalej. No prišiel k nemu istý putujúci Samaritán, a keď ho uvidel, bolo mu ho ľúto. Pristúpil k nemu, nalial mu na rany zásyp a víno a obviazal mu ich; vyložil ho na svoje dobytča, odniesol ho do domov a staral sa oň.“

Skutkov lásky je vo svete veľa, čakajú aj na nás, aby sme ich vykonali.

- 4** Pokús sa zistiť, citlivu a ohľaduplne mimo tvojej triedy, kto v tvojom okolí má ľahký problém a vymysli spôsob, ako by si mu mohol pomôcť.

Dnes som sa rozhodol, že:

.....

.....

O láske sa veľa písalo v minulosti, píše sa o nej teraz a bude sa onej písat aj v budúcnosti. Lásku potrebujeme všetci. Človek však nevie milovať bez podmienok, tak miluje iba Boh. On nám dáva svoju lásku bez prestania. Preto vieme milovať aj my ľudia.

Zodpovednosť za iných

5.4

„Byť človekom znamená „byť uvedomelým“ a „byť zodpovedným“

Viktor Emanuel Frankl

2 Život a fungovanie vo vašej triede. Napíš tri veci, za ktoré:

• si myslíš, že si zodpovedný

• si myslíš, že nie si zodpovedný

1.

1.

2.

2.

3.

3.

2 Prečítaj text.

Poskolení školského roka sa skupina študentov rozhodla ísi na dovolenkový pobyt pri mori. V jeden slnečný deň sa rozhodli, že si prenajmú jachtu a vydajú sa na more. K búrlivej nálade prispel požitý alkohol a hudba, ktorú si púšťali na lodi. Vyšli na šíre more ďaleko od brehu, keď chlapec, ktorý viedol lod', odstavil motor a za pokriku: „Skočme!“, skočil do mora. Jeho príklad nasledovali ostatní. Za veľkého smiechu sa všetci ocitli vo vode, kde nastalo šantenie a ponáranie. Ich zábavu prerušil výkrik jedného z nich, ktorý chcel vystúpiť na loď a zistil, že zabudli spustiť rebrík. Dlhé hodiny sa märne pokúšali vyškriabať na bok lode, ktorý bol príliš vysoký a šmykľavý. Záchranári našli o desať dní opustenú jachtu. Na bokoch lode našli stopy krvi, kúsky nechťov a chumáče vlasov. Takto prišla o život skupina ôsmich chlapcov a dievčat.

(skutočný príbeh)

2 Napíš, či boli študenti v príbehu zodpovední jeden za druhého a prečo.

.....
.....
.....

Boh vyzýva ľudí, aby sa navzájom milovali. (Mk 12, 31) Každý človek je zodpovedný nielen za seba, ale aj za druhých.

5.5**Zodpovednosť za rodinu**

„Ale byť hlavou znamená priať zodpovednosť za rodinu. A to znamená riešiť krízy, napríklad, keď moje deti trpia. Je mojou úlohou niečo s tým urobiť. Žiaľ, v mnohých prípadoch sú to najmä ženy, ktoré cítia zodpovednosť za rodinu.“

Micael Lundin

- 1 Napiš, ako preukázal sv. Jozef zodpovednosť za rodinu, keď malému Ježišovi hrozila smrť?**

.....
.....
.....
.....
.....

„Keď som bol dieťa, hovoril som ako dieťa, poznával som ako dieťa, rozmýšľal som ako dieťa. Keď som sa stal mužom zanechal som detské spôsoby.“

(1 Kor 13, 11)

Boh zveril zodpovednosť za rodinu mužovi. Manželka má manželovi pomáhať v tejto zodpovednosti. Proste preto Sv. Ducha, aby ste prijali zodpovednosť za svoje budúce rodiny a On vám bude pomáhať vykonávať túto moc s pokorou a láskou.

- 2 Odpovedz na nasledujúce otázky.**

Ktorá rodina je vzorom pre všetky rodiny?

Aké úlohy majú deti?

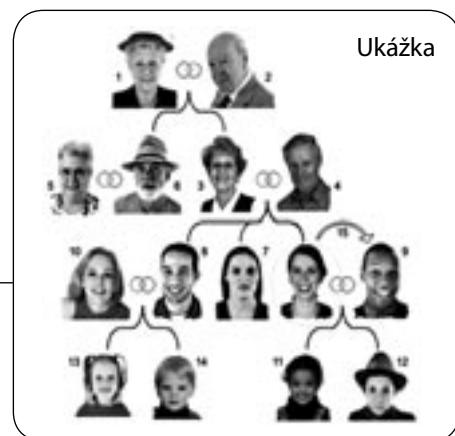
.....
.....
.....
.....
.....

Aké sú úlohy rodičov?

.....
.....
.....
.....
.....

Čo má spájať rodinu?

3) Vytvor rodokmeň svojej rodiny.

5.6

Projekt pomoci iným

„Čokoľvek ste urobili jednému z mojich najmenších bratov, mne ste urobili.“

(Mt 25, 40)

1 Na základe nasledujúcich návrhov skús vytvoriť vlastný „Projekt pomoci iným“.

Pomáhanie blízkej osobe, aj keď to môže byť nepohodlné, má niekoľko ohromných výhod:

1. Budete mať zo seba dobrý pocit.
2. Spojí vás to s tou osobou aspoň na malý moment, ak nie na celý život.
3. Zlepší to ich život, aspoň trochu.
4. Spraví to zo sveta lepšie miesto, jeden krok za druhým.
5. A keď je vaša dobrota šírená ďalej, môže sa množiť a množiť.

Neviete, kde začať? Tu je niekoľko motivačných nápadov, aby ste aspoň začali premýšľať a určite príduete s ďalšími nápadmi sami.

Usmievajte sa a budte priateľskí. Niekedy takáto jednoduchá vec dokáže vyčariť úsmev a hrejivý pocit v srdci niekoho iného a môže to spraviť ich deň aspoň trochu krajším. Oni potom môžu to isté spraviť pre druhých.

Zavolajte do nejakej organizácie a budte dobrovoľníkom. Nemusíte ísť variať slepačiu polievku ešte dnes. Iba si nájdite číslo, zavolajte tam a naplánujte si, že na budúci mesiac pôjdete robiť dobrovoľníctvo. Môže to byť čokoľvek. Dobrovoľníctvo je jedna z najúžasnejších vecí, ktoré môžete spraviť.

Darujte niečo, čo nepoužívate. Alebo rovno celú krabici vecí. Dajte ich na charitu – iní ľudia tieto veci budú vedieť využiť.

Darujte peniaze. Existuje veľa spôsobov, ako môžete darovať peniaze a nemusí ich byť veľa. Namiesto toho, že by ste si kúpili nový mobil alebo oblečenie, miňte tieto peniaze pozitívnejšie.

Presmerujte dary. Namiesto toho, aby vám ľudia dávali narodeninové alebo vianočné darčeky, požiadajte ich, aby niečo darovali aj charite.

Zastavte sa a pomôžte. Nabudúce, keď budete vidieť niekoho, kto potrebuje pomoc, zastavte a spýtajte sa, ako by ste mohli pomôcť.

Učte. Nájdite si čas a naučte niekoho niečo nové. Možno vašu starú mamu, ako sa používa email alebo menšie deti, ako jazdiť na bicykli atď.

Upokojte niekoho, kto je smutný. Často stačí objatie, pekné slovo, vypočutie. Takto môžete pomôcť niekomu, kto stratal milovaného alebo prežil tragédiu.

Pomôžte im konáť. Ak niekto, kto smúti, vyzerá byť stratený a nevie, čo robiť, pomôžte im urobiť niečo, čo by ich bavilo a zabudli pritom na smútok a trápenie. Môže to byť spoločná hra, šport a pod.

Kúpte jedlo pre bezdomovca. Peniaze sú často zlý nápad, pretože to môžu zneužiť na drogy alebo alkohol, ale ak kúpite sendvič, teplú polievku alebo niečo podobné, je to veľmi dobré gesto. Budte milí a priateľskí.

Požičajte vaše uši. Veľmi často niekto, kto je smutný, frustrovaný, nahnevaný alebo v strese, potrebuje niekoho, kto by ho vypočul. Ventilovanie sa a vyzozprávanie sa z problémov je veľká pomoc.

Pomôžte niekomu na hrane. Ak niekto rozmýšľa nad samovraždou, naliehajte na nich, aby vyhľadali blízku osobu, ktorej dôverujú a odbornú pomoc. Zavolajte niekoho, kto im bude vedieť poradiť.

Pomôžte niekomu, aby sa rozhýbal. Osoba vo vašom živote, ktorá chce byť zdravšia, môže potrebovať pomocnú ruku – navrhnite, že si spolu môžete ísť zabehať alebo sa prejsť, alebo spolu začnite chodiť do fitnes centra. Potom, čo sa rozhýbe, sa jeho život môže úplne zmeniť.

Robte povinnosť. Niečo malé alebo veľké, ako upratovanie alebo umytie auta alebo umytie riadov alebo pokosenie trávnika.

Dajte masáž. Iba ak je to vhodné. Ale masáž môže skutočne niekomu priniesť skvelý pocit.

Pošlite pekný email. Iba malá pripomienka, v ktorej spomeniete, ako veľmi si niekoho vážite alebo akí pyšní ste na nich, alebo im iba podčakujte za niečo, čo spravili.

Verejne oceňte. Podčakovanie niekomu pred rodinou pri obede alebo iným verejným spôsobom, je to skvelý spôsob, ako im zlepšiť deň a sebavedomie.

Darujte jedlo. Vyčistite komory, pozbierajte pári konzerv alebo kúpte niekoľko tašiek s potravinami a darujte ich do útulku pre bezdomovcov.

Iba tam budťe. Keď niekto, koho poznáte, prezíva zlé časy, je dobré, aby ste boli pri ňom. Sadnite si k nemu. Rozprávajte sa. Pomôžte, ak môžete.

Budťe trpežliví. Niekedy ľudia môžu mať problém pochopiť isté veci alebo sa naučiť, ako ich robiť správne. Naučte sa byť trpežliví.

Vytvorte balík starostlivosti. Polievka, niečo na čítanie, čaj, čokoláda... všetko, o čom si myslíte, že osoba môže potrebovať alebo využije. Dobré pre niekoho, kto je chorý alebo inak nemohúci a potrebuje malú pomoc.

Požičajte svoj hlas. Často tí bezmocní, bez domova, zatracovaní v tomto svete potrebujú niekoho, kto sa ozve v ich mene. Nemusíte sa o všetko postarať sami, ale pridajte sa ku nejakej skupine, spravte malé stretnutie, napište listy, alebo iným spôsobom pomôžte tým, ktorých nie je počuť.

Navrhnite postráženie dieťaťa. Niekedy rodičia potrebujú prestávku. Ak váš známy alebo kamarát nemá možnosť oddýchnuť si, zavolajte mu a navrhnite, že mu pomôžete postrážiť mladších súrodencov. Pomôžete slabšie prospievajúcemu kamarátovi pri učení. Môže to vylepšiť vaše vzťahy s priateľmi.

Milujte. Nájdite si jednoduché spôsoby, ako vyjadriť lásku ku druhým. Objatie, milé slovo, spoločne strávený čas, prejav dobra, priateľskosť... na tom všetkom záleží oveľa viac, než si myslíte.

(podľa <http://projektzivot.org/25-sposobov-ako-este-dnes-pomoc-blizkej-osobe/>)

Pozri si toto video a skús sa ním inšpirovať.

